

Norges vassdrags- og energidirektorat

Kraftsituasjonen

4.kvartal / året 2015

1. Sammendrag (3)
2. Vær og hydrologi (4-9)
3. Magasinfylling (10-14)
4. Produksjon og forbruk (15-18)
5. Kraftutveksling (19-22)
6. Priser (23-32)

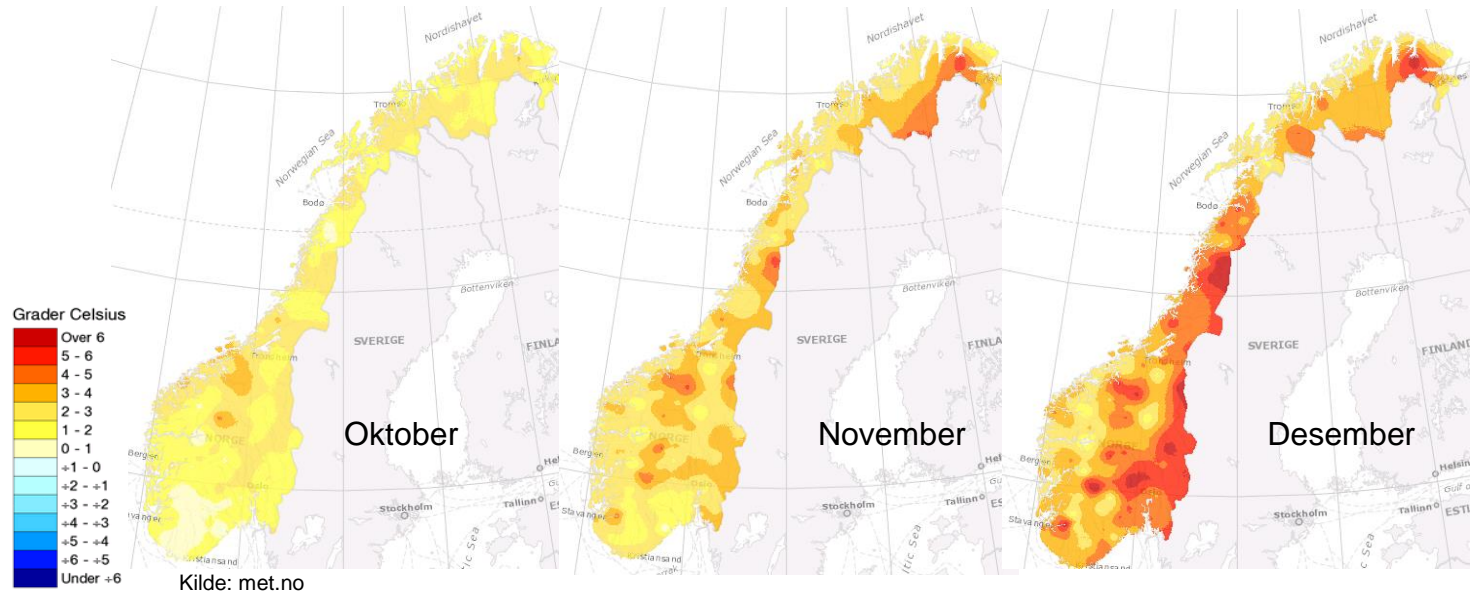
2015 – kort oppsummert

Mildt vær og mye nedbør har bidratt til at ressurs situasjonen i Norge har vært god gjennom hele 2015. I løpet av året har det kommet 31,5 TWh mer nedbør og 23 TWh mer tilsig enn normalt. I tillegg har det vært høy vindkraftproduksjon i Norden, spesielt i årets siste kvartal, noe som til sammen har gitt utslag i historisk lave kraftpriser. Den gjennomsnittlige systemprisen i det nordiske kraftmarkedet endte på 18,7 øre/kWh i 2015, den laveste på 15 år.

Etter en kald vår og forsommer, med usedvanlig sen snøsmelting, lå den norske magasin fyllingen godt under normalt ved inngangen av juni. Høyt og jevnt tilsig bidro imidlertid til at magasin fyllingen økte raskt gjennom sommeren, og nådde historisk maksimum flere steder i landet ved utgangen av tredje kvartal. En mild høst, og en våt og vindfull desember, bidro til at ressurs situasjonen forbedret seg ytterligere gjennom fjerde kvartal. Ved utgangen av 2015 endte den norske magasin fyllingen på 82,5 TWh, noe som er 12,9 TWh over normalt og over historisk maksimum.

Vær og hydrologi

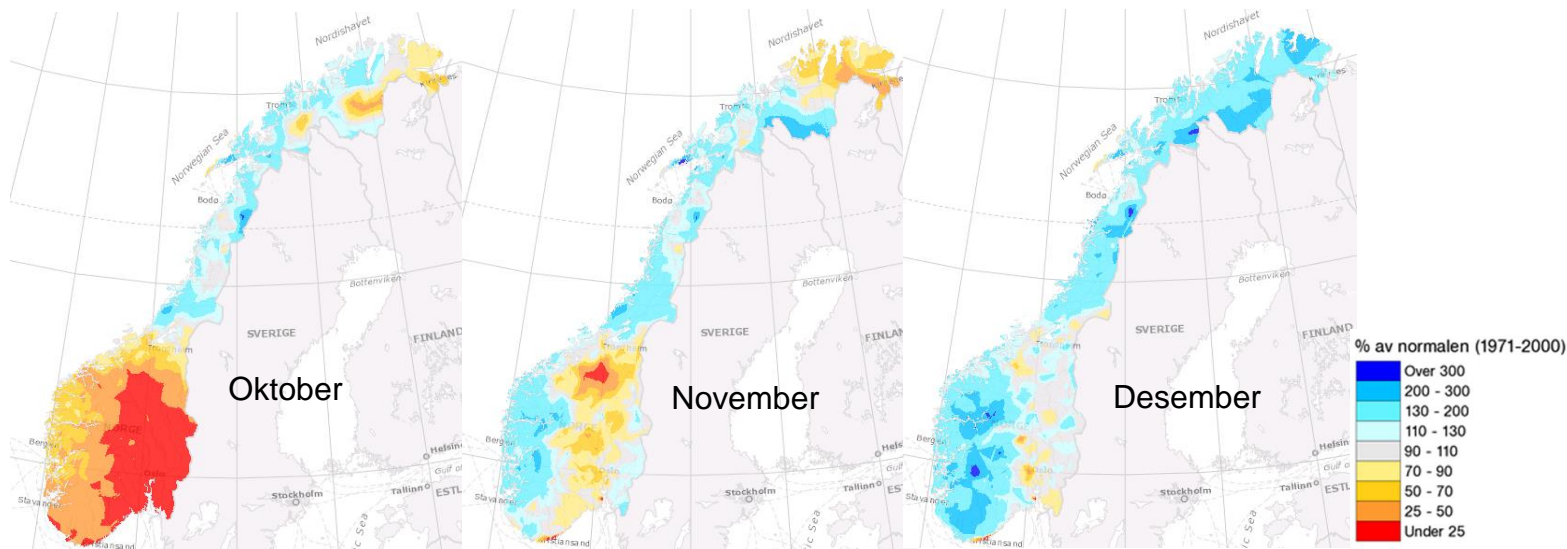
- nedbørsrik og mild høst -

Mildere enn normalt i årets tre siste måneder

Kartene viser avvik fra normaltemperatur (1971-2000) målt i grader celsius i oktober, november og desember 2015. Det var varmere enn normalt i hele landet gjennom årets tre siste måneder.

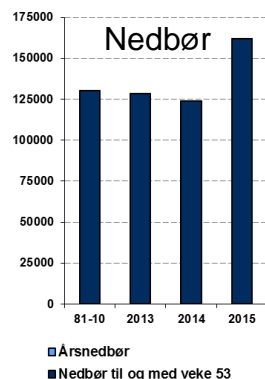
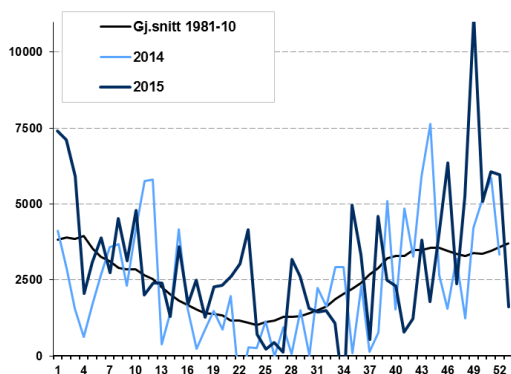
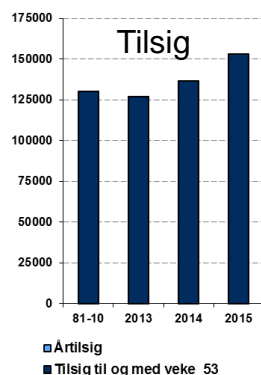
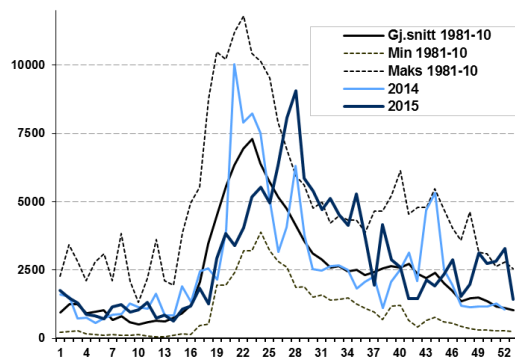
I oktober lå temperaturen 1,2 grader over normalen, noe som ga en middeltemperatur på rundt 11 grader på Nordvestlandet. I november var månedsmiddeltemperaturen 2,8 grader over normalen, og det var stort sett bare i høyfjellet i Sør-Norge og på Finnmarksvidda en kunne finne kuldegrader. Høyeste maksimumstemperatur ble registrert på Sunndalsøra 1. november med 19,8 grader. I desember lå månedsmiddeltemperaturen hele 4,4 grader over normalen, og var dermed den 7. varmeste desember siden år 1900. På Vestlandet var middeltemperaturen på rundt pluss 7 grader, mens temperaturen i indre strøk av Østlandet, Trøndelag og Nordland lå 5 – 7 grader over normalen.

Tørr oktober, mer nedbør enn normalt i november og desember

Kartene viser nedbør, avvik i prosent fra normalen (1971-2000) i oktober, november og desember 2015. I løpet av fjerde kvartal kom det 56,3 TWh, eller 26 prosent mer nedbørene energi enn normalt. Oktober ble en tørr måned i Sør-Norge, og på Østlandet kom det under 2 mm flere steder. På Dombås ble det registrert 2,1 mm, som er 6 prosent av normalt for måneden. Fra Fosen og nordover kom det imidlertid mer enn normalt, og i Åfjord i Sør-Trøndelag ble det registrert 182,3 mm i løpet av ett døgn, noe som er den høyeste registrerte døgnnedbør i Sør-Trøndelag noen gang. Månedsnedbøren for hele landet ble 65 prosent av normalen. I November jevnet det seg litt mer ut og månedsnedbøren for hele landet havnet på 115 prosent av normalen. På Østlandet var det stort sett noe mindre nedbør enn normalt, men tørrest var det i Oppdal med 10 prosent av normalen for måneden. Vestlandet ble våtest med rundt 200 prosent av normalt, og opp mot 700 mm flere steder. I desember ble det betydelig våtere, og månedsnedbøren for hele landet ble 150 prosent av normalen. Dermed gikk måneden inn blant de 10 mest nedbørrike desembermåneder som er registrert siden 1900. Mens det på Vestlandet kom over 800 mm eller rundt 250 prosent av normalt flere steder, hadde Østlandet og Sør-Trøndelag tilnærmet normal nedbør i desember.

Kilde: Meteorologisk institutt: Normalen refererer til perioden 1971-2000

TWh	2015	2014	Normal
Tilsig	153,0	136,5	130,0
Nedbør	161,7	123,7	130,0
Tilsig Sverige	83,6	63,5	63,1

Kilde: NVE og met.no. Normalen refererer til perioden 1981-2010 for Norge og 1960-2012 for Sverige

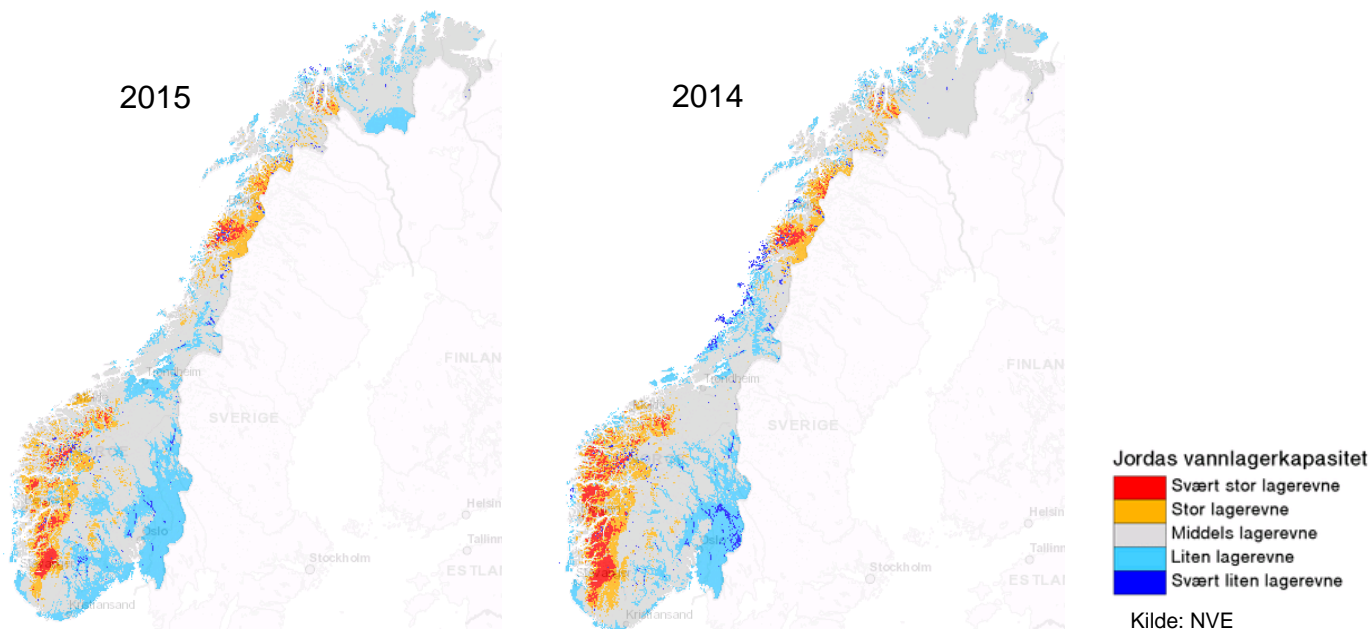
Tilsig og nedbør i 2015

I løpet av 2015 kom det 31,7 TWh mer nedbørsenergi og 23 TWh mer tilsig enn normalt.

Som figuren øverst til venstre viser førte sen snøsmelting til at tilsiget gjennom vårperioden ble relativt lavt. Tilsigstoppen kom ikke før i uke 28, hele 7 uker senere enn i 2014. Til tross for de store snømengdene i fjellet ble snøsmeltingen jevn og tilsigstoppen noe lavere enn året før.

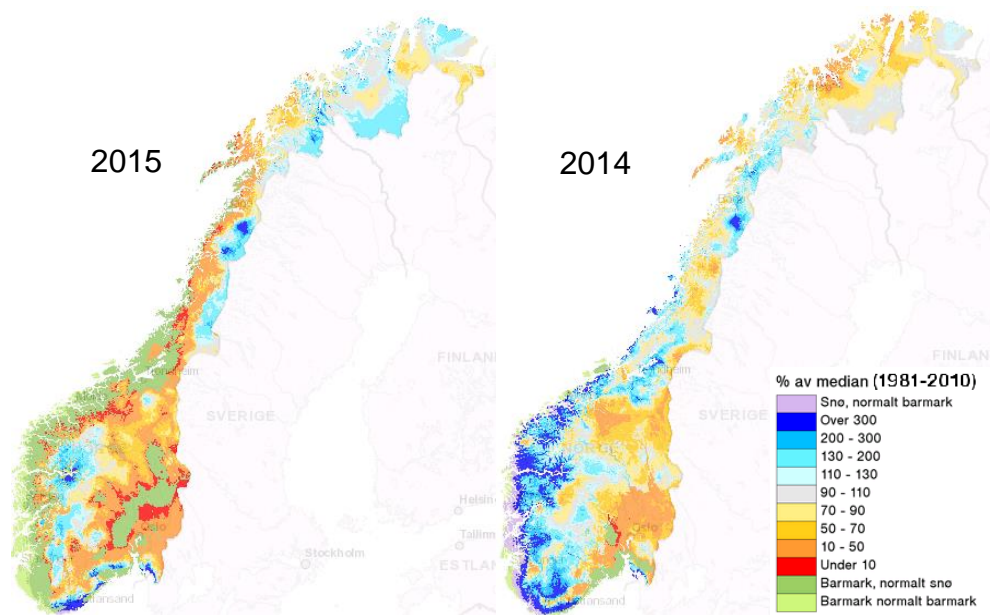
Den milde høsten bidro videre til at tilsiget var relativt høyt gjennom 4. kvartal. Store nedbørsmengder de siste ukene av året førte til spesielt høyt tilsig i slutten av desember. I forbindelse med ekstremværet «Synne» kom det i overkant av 11 TWh på en enkelt uke. Dette er 330 prosent av normalen for uka.

I Sverige kom det 83,6 TWh tilsig i 2015. Dette er 20 TWh høyere enn i 2014 og 20,5 TWh høyere enn normalen.

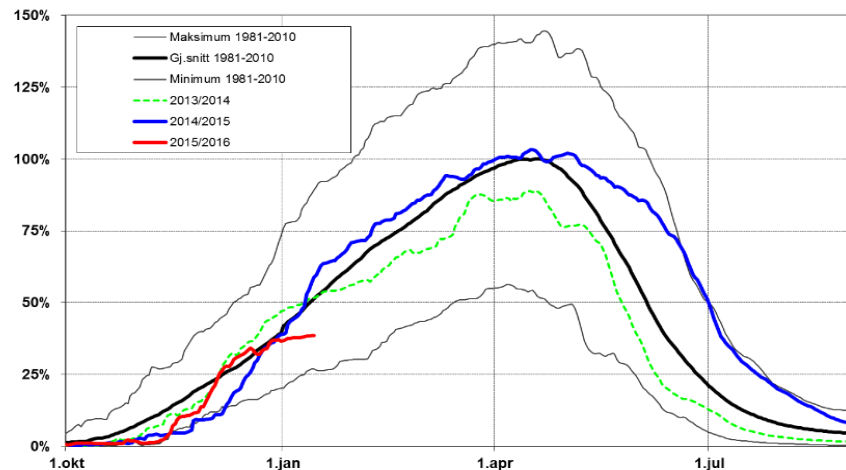
Mark og grunnvannslagrene

Kartene viser lagerevne i mark- og grunnvannssonene i forhold til total metning for henholdsvis 31. desember 2014 og 2015. Fargene i kartet er basert på simuleringer. Kartene illustrer at tilstanden totalt sett ikke har endret seg så mye siden inngangen av 2015. På Østlandet er det relativt høy fuktighet i bakken (liten lagerevne), mens i deler av Nordland er relativt stor lagerevne. Tilstanden på Vestlandet har imidlertid endret seg noe siden inngangen av året, og det er nå en god del mindre lagringskapasitet enn det som var tilfelle i i 2014. Dette betyr at en god del av nedbøren som kom i løpet av 2015 nå er lagret i bakken.

Snømagasin

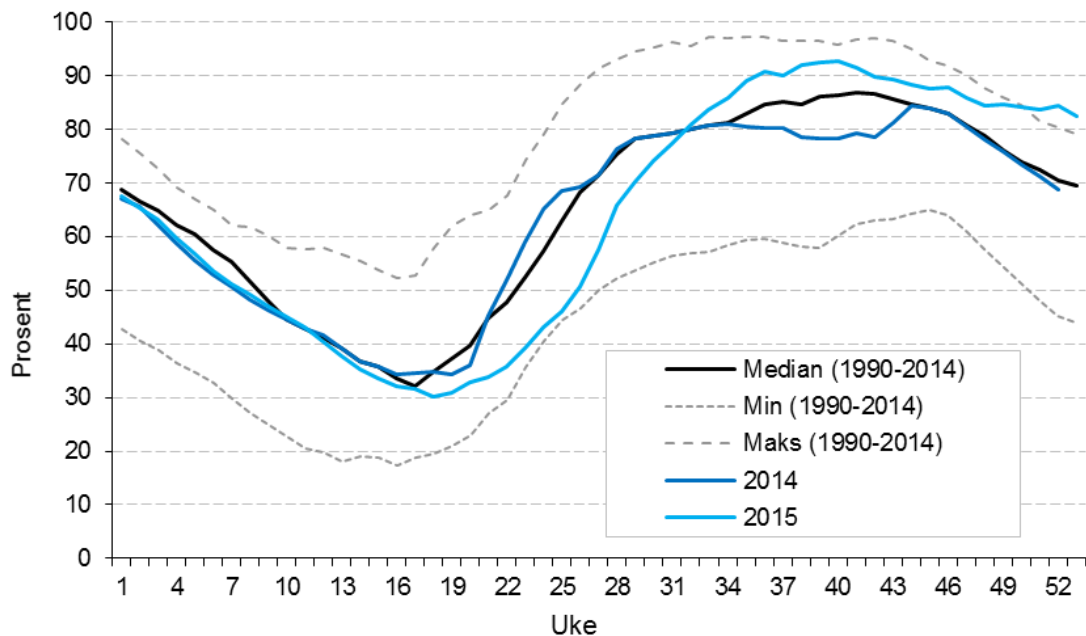
Kartene til venstre viser snømengde i prosent av normalen for henholdsvis 31. desember 2014 og 2015. Fargene i kartet er basert på simuleringer. Som en kan se er det betydelig mindre snø i lavlandet Sør-Norge i år enn i fjor. Kyst og lavlandsområdene fra Lindesnes og nordover til Helgeland er imidlertid praktisk talt snøfrie, mens det i indre strøk av Sogn og rundt Svartisen, Saltfjellet og i indre Troms er relativt mye snø.

Ved utgangen av september 2015 ble det beregnet at omtrent 4 TWh av snømagasinene hadde oversomret og bidro til pålagring på breene. Snømagasinet ble deretter satt til null fra 1. oktober. Akkumuleringen fram til 31. desember viser at snømengden for landet totalt lå på gjennomsnittet ved utgangen av 2015.

Magasinfylling

- rekordhøy fyllingsgrad ved utgangen av året -

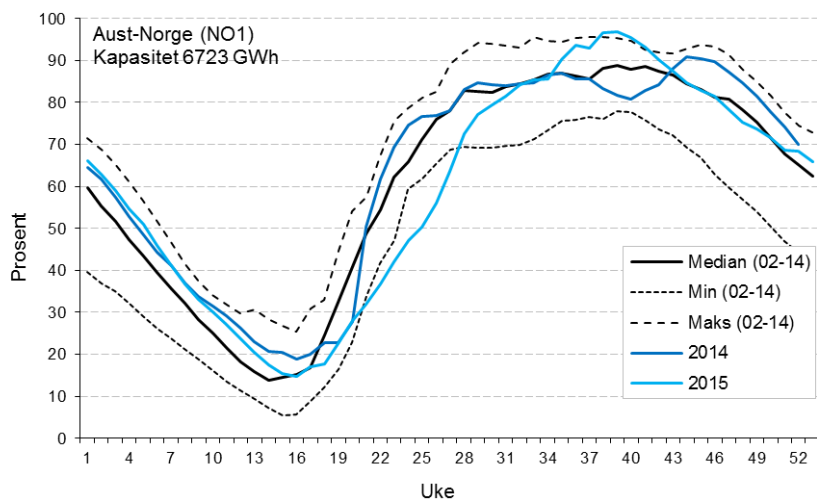
Den norske magasinfyllingen lå omtrent på median gjennom årets første kvartal. Relativt kalde vårmåneder bidro imidlertid til at snøsmeltingen lot vente på seg, og til at avstanden til median økte i løpet av forsommeren. Fyllingsgraden lå på det laveste 17,8 prosentpoeng under normalen i uke 26.

Etter hvert som de store snømengdene i fjellet smeltet utover sommeren, økte magasinfyllingen likevel raskt. I tillegg kom det mye nedbør i løpet av fjerde kvartal, noe som førte til at magasinfyllingen for Norge som helhet gikk over sitt historiske maksimum for årstiden de siste tre ukene av året.

Ved utgangen av året lå fyllingsgraden 13,9 prosentpoeng over median og 3,3 prosentpoeng over maksimal fyllingsgrad i perioden 1990-2014.

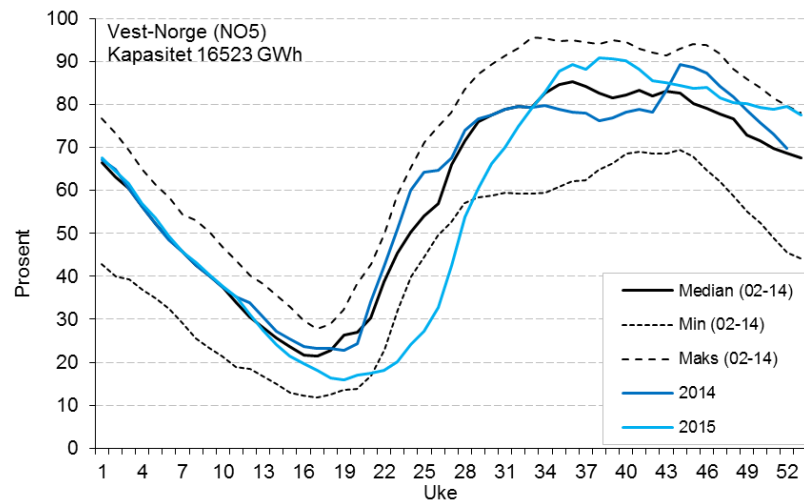
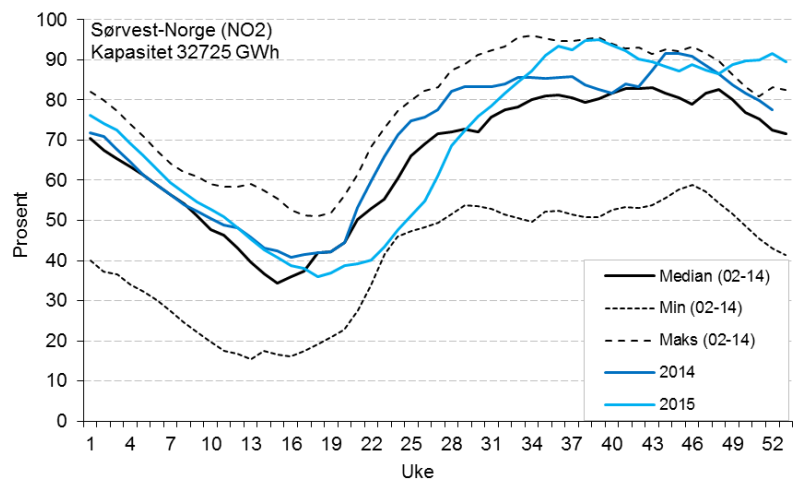
Fyllingsgrad ved utgangen av 4. kvartal	2015	2014	Median
Norge	82,5	68,2	69,6
NO1	65,9	68,1	62,5
NO2	89,5	76,9	71,5
NO3	70,6	53,8	60,8
NO4	84,9	58,4	65,5
NO5	77,5	68,6	67,6

Kilde: NVE

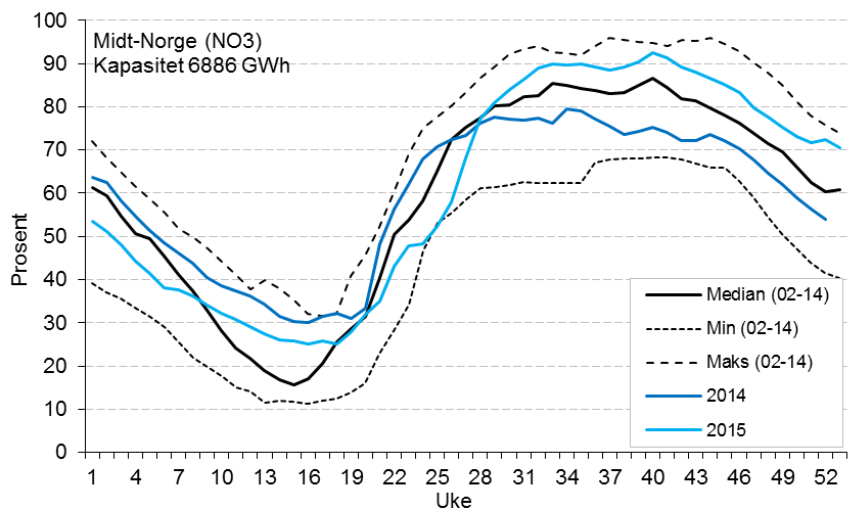

Figurene viser magasinfullingen i de tre sørligste elspotområdene i Norge. En betydelig andel av den totale magasinkapasiteten i Norge er lokalisert i henholdsvis Vest- og Sørvest-Norge. De store nedbørmengdene som kom i løpet av desember bidro til at disse områdene gikk ut av året med magasinfulling over historisk maksimum.

Øst-Norge hadde svært høy fyllingsgrad ved utgangen av tredje kvartal. Fjerde kvartal ble imidlertid tørrere på Østlandet enn i resten av landet, noe som kan ha bidratt til raskere tapping av magasinene i dette området. Her lå fyllingsgraden på 65,9 prosent ved utgangen av 2015.

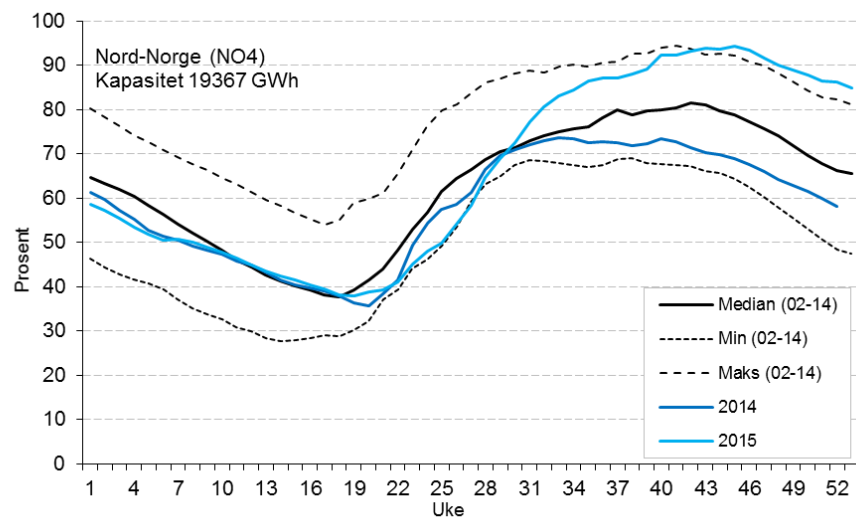

Kilde: NVE

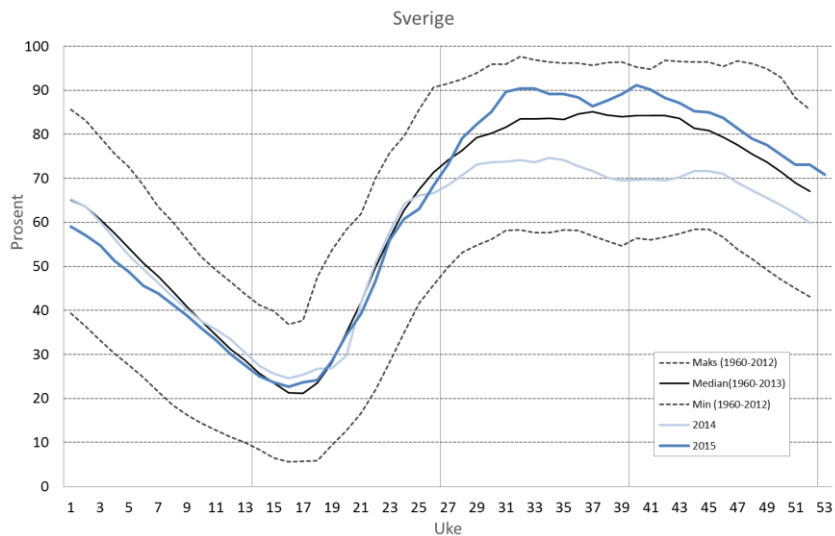

I likhet med Øst-Norge hadde også Midt-Norge mer normale tilsigsmengder enn resten av landet gjennom fjerde kvartal. Fyllingsgraden har likevel ligget godt over median siden midten av sommeren.

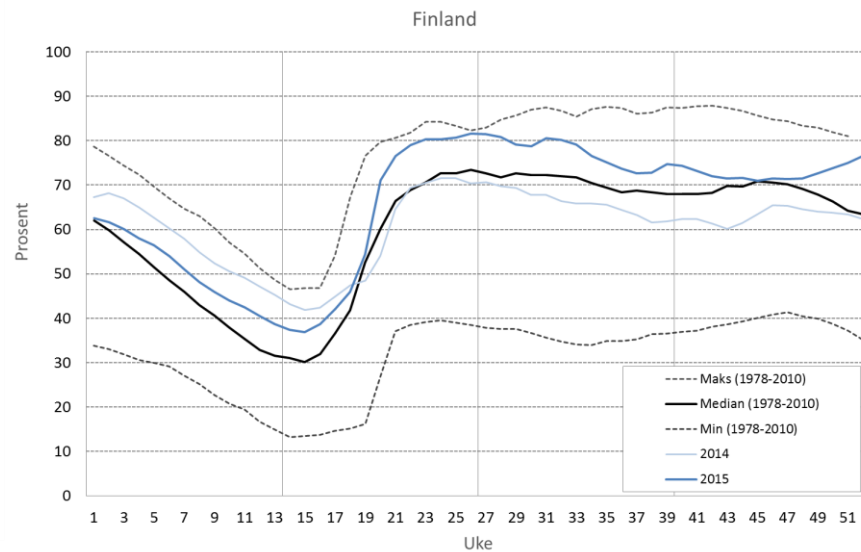
I Nord-Norge har fyllingsgraden ligget over historisk maks i store deler av årets siste kvartal. Den høye fyllingsgraden har sammenheng med at det kom mer nedbør enn normalt i både oktober, november og desember i dette området.

Kilde: NVE

Kilde: NVE

Den hydrologiske situasjonen har også vært god i våre naboland, og magasinfyllingen har ligget over median i både Sverige og Finland i store deler av året. Ved utgangen av året lå magasinfyllingen på henholdsvis 70,8 og 76,1 prosent i Sverige og Finland.

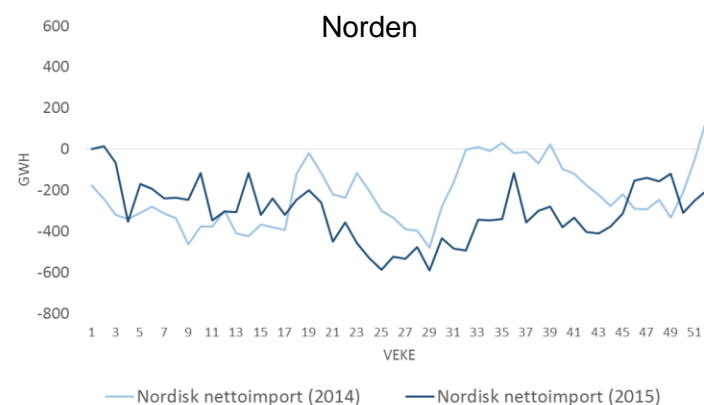
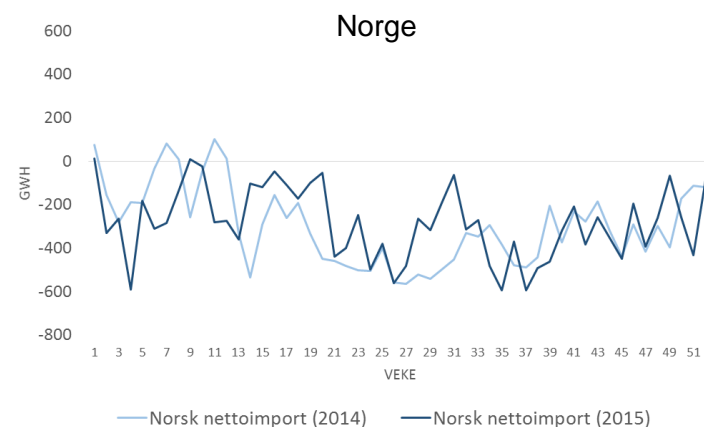
Produksjon og forbruk

- gode produksjonsforhold i hele Norden -

Produksjon (TWh)	4. kvartal 2015	4. kvartal 2014	2015	2014
Norge	38,9	39,2	143,4	141,6
Sverige	41,7	39,9	157,9	150,2
Danmark	7,2	8,6	27,0	30,7
Finland	17,8	17,4	65,2	64,8
Sum Norden	105,6	105,2	393,5	387,3
Forbruk (TWh)				
Norge	35,4	35,5	128,6	125,9
Sverige	36,4	36,4	134,9	133,8
Danmark	8,5	8,8	32,8	33,5
Finland	21,8	22,1	81,3	82,5
Sum Norden	102,0	102,8	377,6	375,7
Nettoimport (TWh)				
Norge	-3,6	-3,7	-14,8	-15,7
Sverige	-5,2	-3,5	-23,0	-16,4
Danmark	1,2	0,2	5,8	2,8
Finland	4,0	4,6	16,1	17,7
Nettoimport Norden	-3,6	-2,4	-15,9	-11,6

Rikelig tilgang på både vann- og vindressurser bidro til at Norden var nettoeksportør av kraft gjennom alle uker i 2015, med unntak av én uke i januar. Total nordisk nettoeksport endte på 15,9 TWh, noe som er 0,7 TWh høyere enn den tidligere rekorden fra 2012. Norge var også nettoeksportør i store deler av året og endte med en nettoeksport på 14,8 TWh.

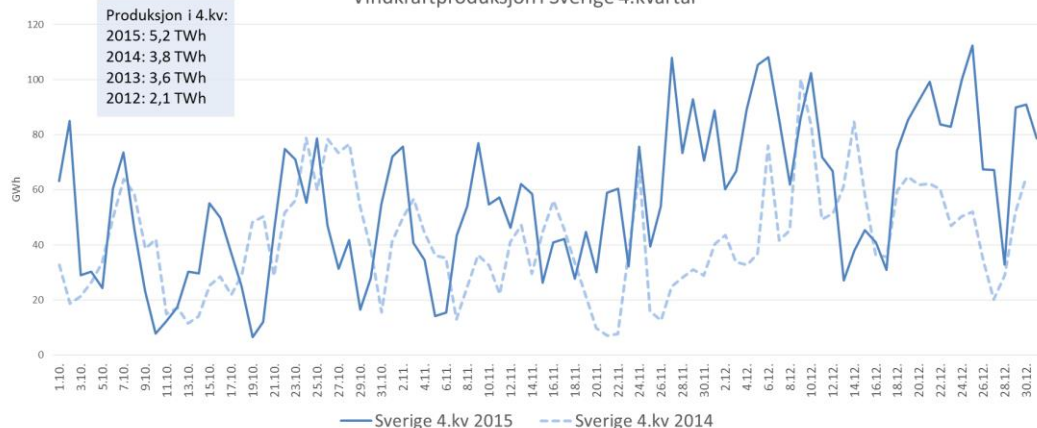
Til tross for at året totalt sett har vært mildere enn normalt økte kraftforbruket i Norge og Sverige, sammenlignet med i fjor. Den norske forbruksøkningen kom hovedsakelig på våren og forsommeren, som en konsekvens av det kjølige været i mai og juni. Kraftforbruket lå imidlertid lavere gjennom fjerde kvartal i alle de nordiske landene.

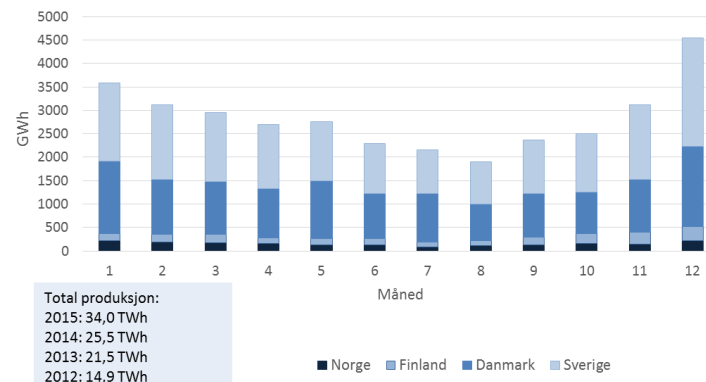
Kilde: Syspower

Høy vindkraftproduksjon i 2015, spesielt mot slutten av året

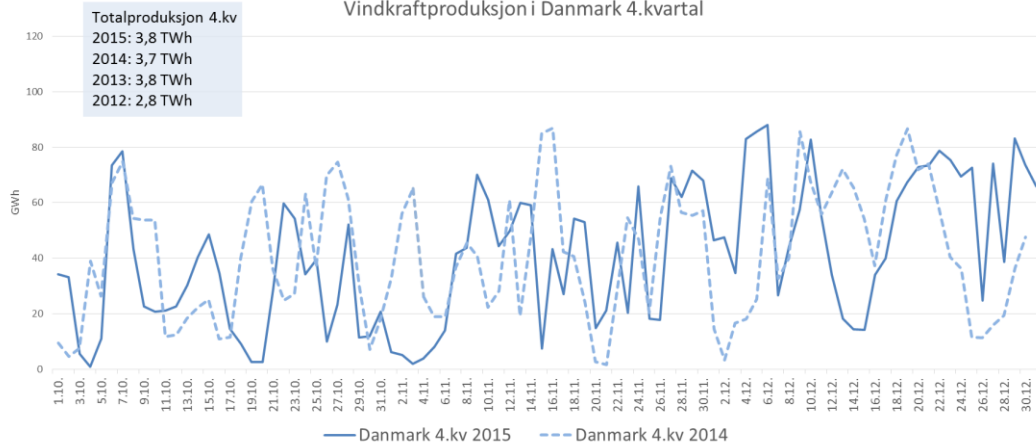
Vindkraftproduksjon i Sverige 4.kvartal

Nordisk vindkraftproduksjon (2015)

Vindkraftproduksjon i Danmark 4.kvartal

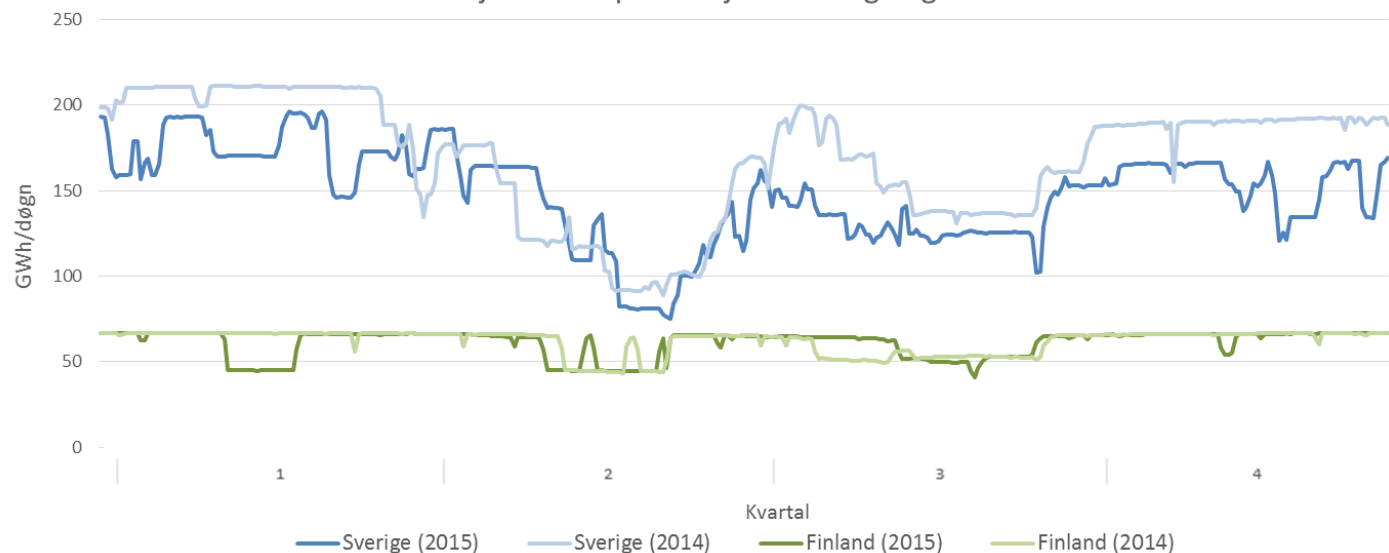

Den nordiske vindkraftproduksjonen har økt mye de siste årene, noe som i hovedsak kan forklares av økte investeringer i Sverige som følge av elsertifikatordningen. Mens installert effekt økte fra 4,8 til 4,9 GW i Danmark fra 2013 til 2015, økte den svenske kapasiteten fra 4,5 til 5,4 GW i samme tidsrom. I tillegg til at investeringsnivået er høyere, bidrar også den teknologiske utviklingen til at vindmøllene som bygges stadig blir mer effektive.

Til tross for at vindkraftproduksjon i Sverige nå har blitt høyere enn den danske, utgjør vindkraftproduksjonen i Danmark fremdeles en betydelig større andel av total kraftproduksjon. Mens vindkraftproduksjonen dekket omtrent 40 prosent av det danske forbruket i 2015, var det tilsvarende tallet for Sverige 8 prosent.

Kilde: Syspower

Kjernekraftproduksjon i Sverige og Finland

Kjernekraftproduksjonen i Sverige var på 54 TWh i 2015. Dette er omtrent 66 prosent av full produksjonskapasitet og 6 TWh lavere enn i 2014. Finsk produksjon lå imidlertid på samme nivå som året før, og utgjorde totalt 24 TWh i 2015. Produksjonen i fjerde kvartal lå på henholdsvis 14,5 og 6 TWh i Sverige og Finland.

Med unntak av noen mindre vedlikeholdsperioder, produserte den finske kjernekraften stort sett på kapasitetsgrensen gjennom hele året. I Sverige har produksjonen derimot ligget godt under produksjonskapasiteten, noe som blant annet henger sammen høy konkurranse fra vann- og vindkraftproduksjon. Lave kraftpriser i forbindelse med snøsmeltingen resulterte i at Vattenfall nedregulerte kjernekraftproduksjonen sin i slutten av mai.

I midten av oktober kom det melding om at kjernekraftverket Oskarshamn 2 (638 MW) legges ned. Kraftverket har ikke vært i drift siden 2013, men er nå tatt ut av kraftmarkedet for godt. Vattenfall annonserte også at Oskarshamn 1 (495 MW), Ringhals 1 (881 MW) og Ringhals 2 (865 MW) vil bli lagt ned innen 2020. Dette betyr at nesten 2900 MW grunnlast vil gå ut av det nordiske kraftsystemet innen 2020.

Kraftutveksling

- historisk høy nordisk nettoeksport -

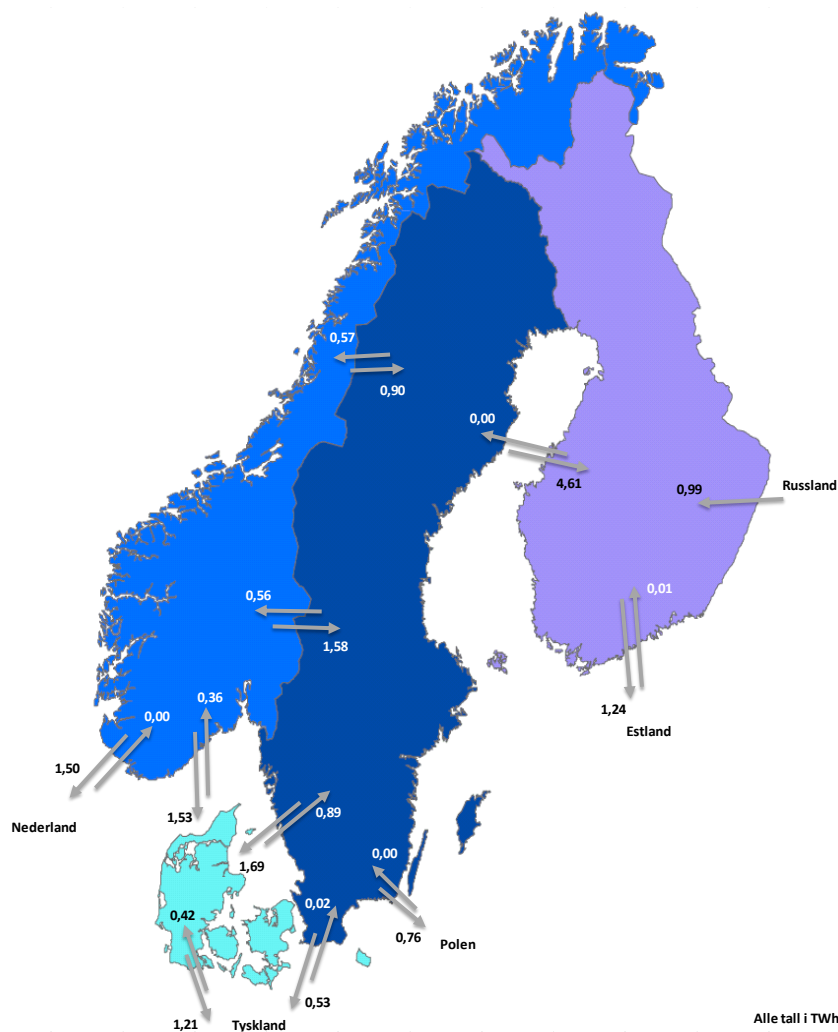
4. Kvartal 2015

Norge

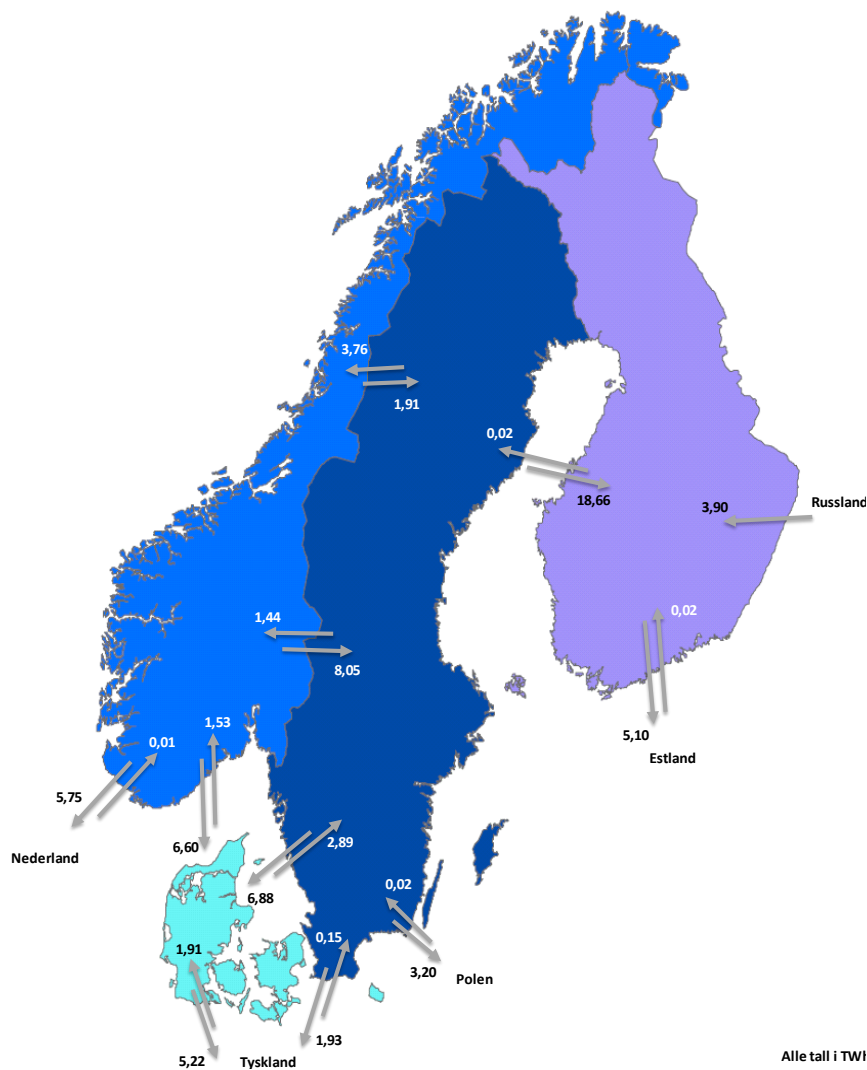
Norsk nettoeksport var på 3,6 TWh i fjerde kvartal. Til tross for at Norge var nettoeksportør av kraft i alle uker gjennom fjerde kvartal, bidro de vindfulle periodene i desember til at Norge også importerte en god del mot slutten av kvartalet. Lave norske priser og god tilgjengelighet på Norned-kabelen bidro til at det ble tilnærmet full eksport mot Nederland sist kvartal. Mot Danmark og Sverige var flytmønsteret mer vekslende, og Norge endte med en nettoeksport på omtrent 1 TWh mot begge land.

Norden

Nordisk nettoeksport var på 3,6 TWh i fjerde kvartal. Med unntak av forbindelsen mellom Russland og Finland, der nettoimporten lå på 1 TWh, var Norden nettoeksportør på alle forbindelser ut. Nettoeksporten lå på 1,5 TWh mot Nederland, i overkant av 1 TWh mot henholdsvis Tyskland og Estland og i underkant av 1 TWh mot Polen.

Kilde: Syspower
(Tallene i kartet er planlagt flyt og kan avvike noe fra faktisk flyt)

Kilde: Syspower
(Tallene i kartet er planlagt flyt og kan avvike noe fra faktisk flyt)

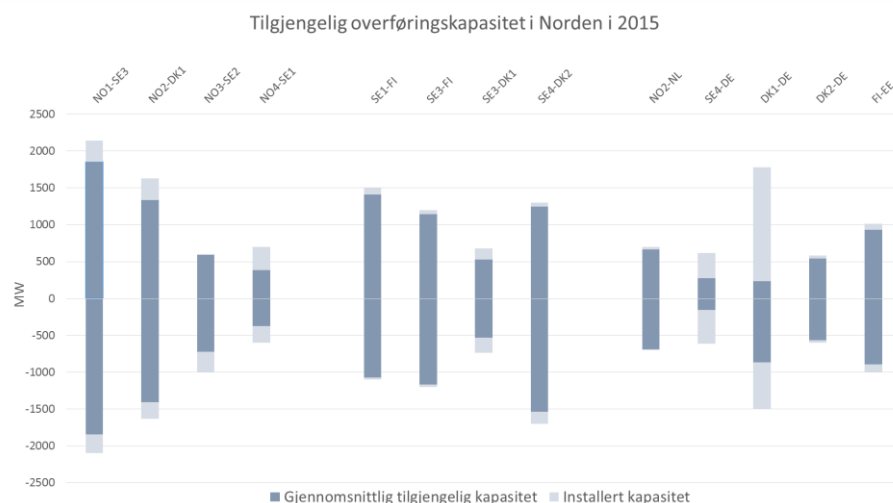
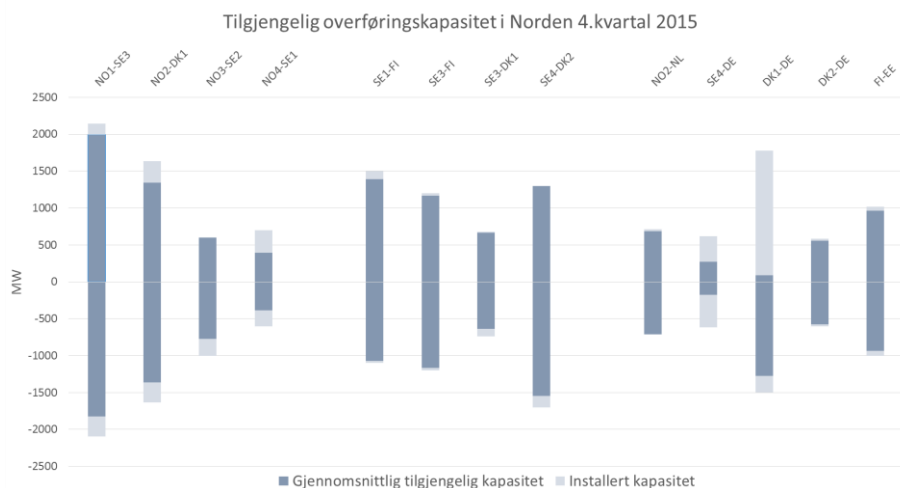
Året 2015

Norge

Den norske nettoeksporten var på 14,8 TWh i 2015. Dette er lavere enn i fjor, men relativt høyt i historisk sammenheng. Lave priser og høy overføringskapasitet gjennom hele året bidro til en nettoeksport mot Nederland på nesten 6 TWh i 2015, noe som er 0,5 TWh mer enn i 2014. Mot Danmark og Sverige lå norsk nettoeksport på henholdsvis 5 og 3,7 TWh.

Norden

Den nordiske nettoeksporten var på 15,7 TWh i 2015. Av dette utgjorde nettoeksport mot Nederland 6 TWh, Polen i overkant av 3 TWh, og Tyskland og Estland omtrent 5 TWh hver. På forbindelsen mellom Finland og Russland lå nettoimporten på i underkant av 4 TWh i 2015.

Kilde: Syspower

Tilgjengeligheten i det nordiske overføringsnettet har vært relativt god gjennom 2015. Unntaket er forbindelsen mellom Jylland og Tyskland, og Sør-Sverige og Tyskland, der kapasiteten ofte reduseres betydelig som følge av høy vindkraftproduksjon og interne flaskehalser i det tyske nettet.

I tillegg har pågående nettoppgraderinger bidratt til redusert kapasitet mellom de nordligste elspotområdene i Norge og Sverige. Reduksjonene vært størst mellom NO4 og SE1. På denne forbindelsen har kapasiteten i gjennomsnitt ligget rundt 350 MW i 2015, omtrent halvparten av full kapasitet.

Perioder med vedlikehold har også skapt noe begrensninger ut av Sør-Norge gjennom 2015. Den gjennomsnittlige kapasiteten fra Sør-Norge til Sverige og fra Sør-Norge til Danmark var på henholdsvis 1856 MW og 1333 i 2015.

Priser

- laveste kraftpriser på 15 år -

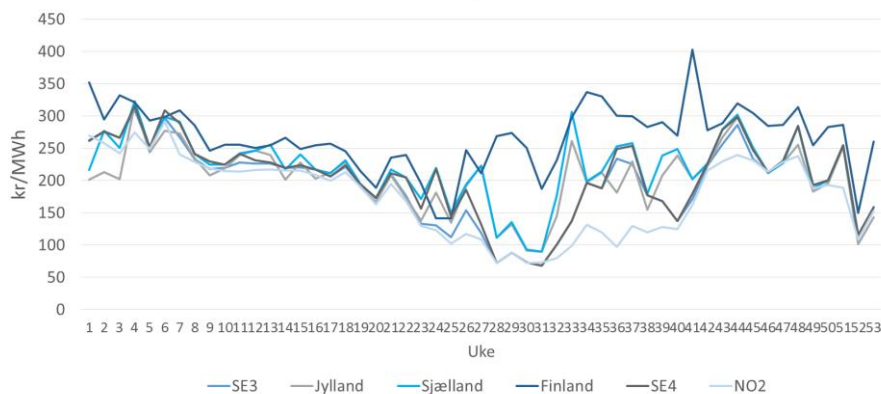
Elspotpriser kr/MWh	2015	2014
Øst-Norge (NO1)	177,0	228,9
Sørvest-Norge (NO2)	176,7	228,0
Midt-Norge (NO3)	189,7	263,6
Nord-Norge (NO4)	182,0	262,8
Vest-Norge (NO5)	176,0	227,3
SE1	188,8	262,6
SE2	188,9	262,6
SE3	196,0	264,2
SE4	204,0	266,7
Finland	265,3	301,3
Jylland (DK1)	203,8	256,1
Sjælland (DK2)	218,4	268,7
Estland	277,8	314,5
Tyskland (EEX)	282,8	273,9
Nederland	357,8	344,6

Året 2015

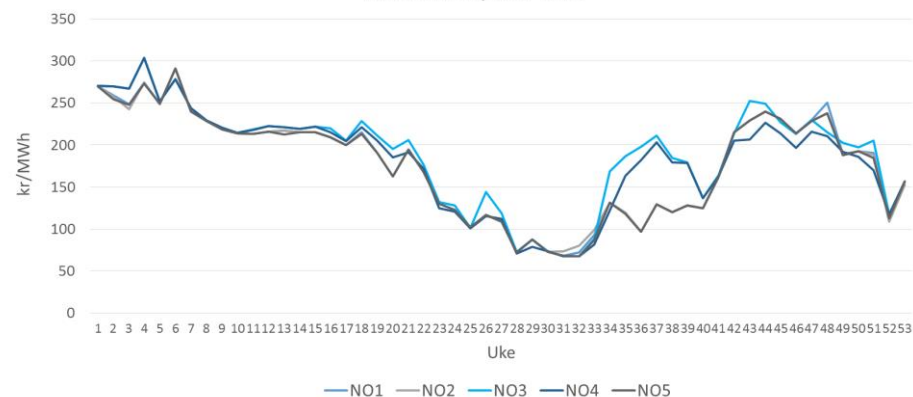
Den gode ressursstiasjonen har gitt utslag i lave kraftpriser gjennom hele 2015, med en gjennomsnittspris for året på under 18 øre/kWh i Sør-Norge. I de to nordligste elspotområdene ble gjennomsnittsprisen 18,2 øre/kWh og 19 øre/kWh i henholdsvis Nord- og Midt-Norge. Dette er de laveste kraftprisene i Norge på 15 år. I tillegg til at hydrologiske situasjonen har vært god, spiller vindkraft en stadig større rolle i det nordiske systemet. Den installerte vindkraftkapasiteten i Norden økte fra 2014 til 2015, samtidig som vindforholdene var gode gjennom året som gikk. Lave kullpriser har også vært med på å trekke ned det nordiske prisnivået i 2015, gjennom reduserte brenselpriser i landene Norden handler kraft med.

Den laveste timesprisen i Norden i 2015 fikk Jylland og Sjælland allerede den 2. januar i time 3, da prisen gikk ned til -28,4 øre/kWh. Prisene i Danmark blir ofte negative dersom vindkraftproduksjonen er høy og forbruket lavt. I perioder med mye vind blir derfor prisen ofte negativ i nattetimene. I Norge gikk prisen ned til et minimum på 0,9 øre/kWh én time den 26.juli. Finland hadde den høyeste nordiske snittprisen i 2015 på 26,5 øre/kWh. Den høyeste nordiske timeprisen i 2015 oppsto også i Finland; 141 øre/kWh den 7.oktober. I samme time hadde alle de andre nordiske områdene en pris på 15,3 øre/kWh. Øst-Norge fikk den høyeste timesprisen i Norge den 23. november i time 7, da prisen steg til 82,9 øre/kWh.

Nordiske kraftpriser 2015

Norske kraftpriser 2015

Kilde: Syspower

Elspotpriser kr/MWh 4. kvartal 2015 3. kvartal 2015 4. kvartal 2014

Øst-Norge (NO1)	198,8	100,4	249,1
Sørvest-Norge (NO2)	197,0	101,8	248,4
Midt-Norge (NO3)	201,1	131,5	274,4
Nord-Norge (NO4)	187,0	122,6	274,7
Vest-Norge (NO5)	197,2	99,4	248,8
SE1	201,0	134,8	266,2
SE2	201,0	135,2	266,2
SE3	214,2	142,4	269,3
SE4	219,0	146,0	272,8
Finland	285,3	275,8	313,4
Jylland (DK1)	218,5	173,2	256,9
Sjælland (DK2)	224,9	192,2	280,0
Estland	294,0	277,3	324,0
Tyskland (EEX)	309,4	299,7	298,5
Nederland	353,2	367,5	382,1

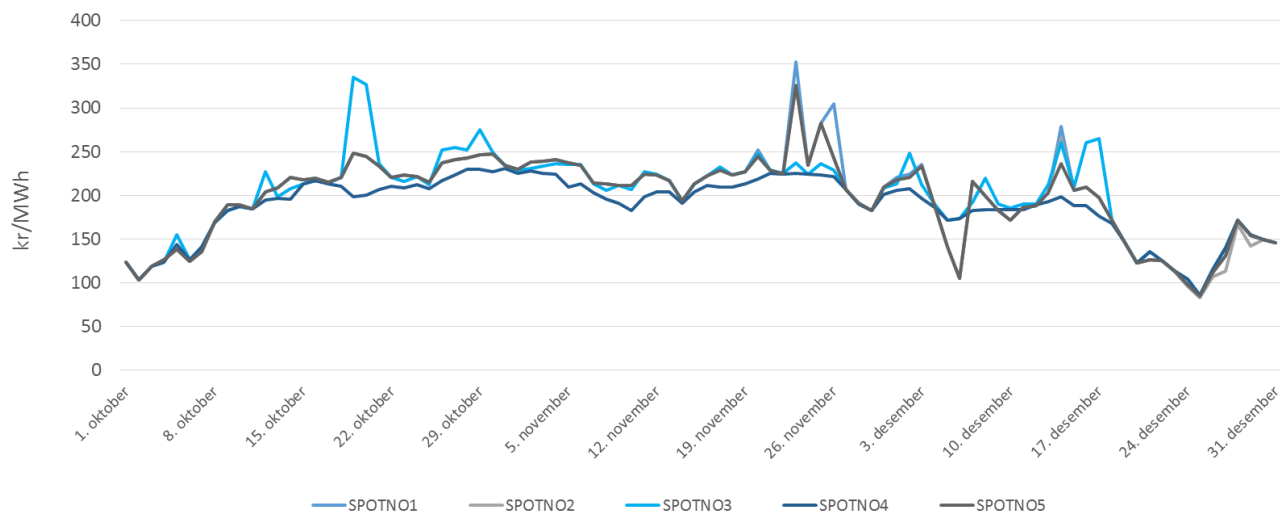
Kilde: Syspower

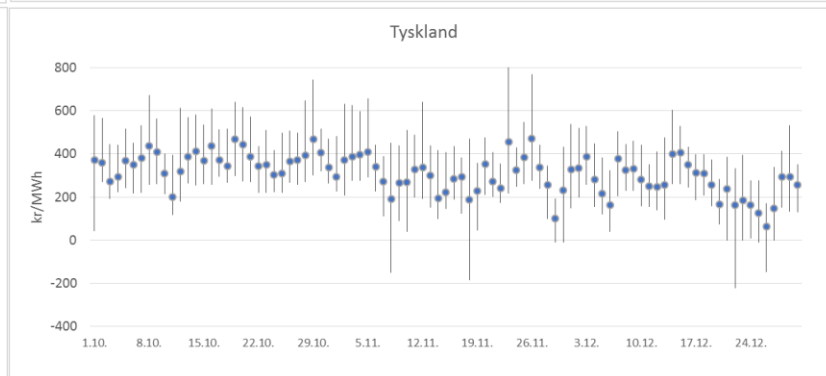
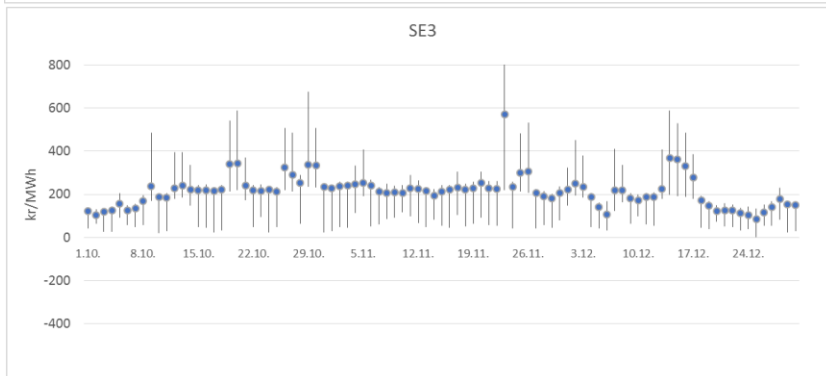
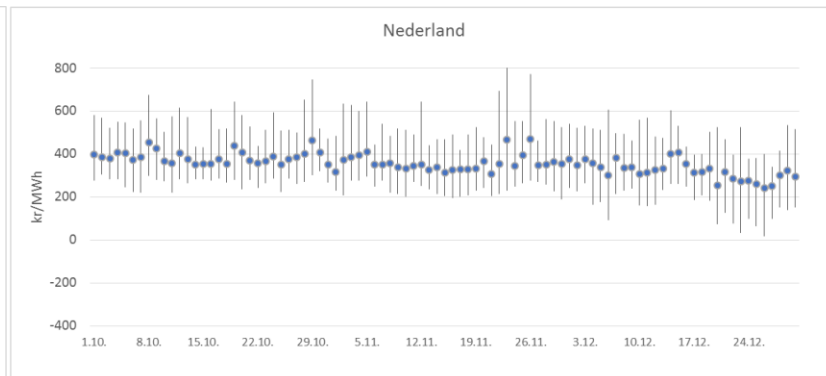
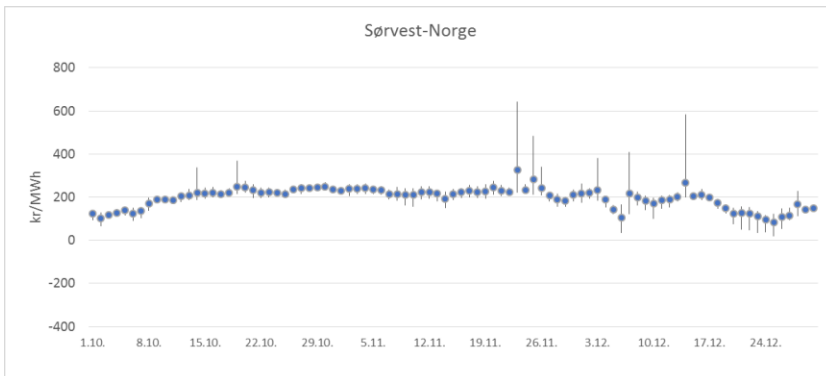
4. Kvartal 2015

Kraftprisene i Norge har vært nokså like i hele landet gjennom fjerde kvartal. Nord-Norge endte imidlertid opp med den laveste gjennomsnittsprisen i Norden på 18,7 øre/kWh. Mye nedbør, kombinert med begrensede eksportmuligheter ut av området, har bidratt til å holde kraftprisene nede i Nord-Norge. Redusert utvekslingskapasiteten kan også forklare hvorfor Midt-Norge lå noe høyere enn resten av landet gjennom fjerde kvartal, ettersom det normalt er høy kraftflyt fra Nord-Norge og inn til dette området.

Som tabellen viser har prisnivået gått noe opp sammenlignet med tredje kvartal, men ligger rundt 5 øre lavere enn samme kvartal i fjor. En svært tørr oktober bidro til at prisnivået økte noe mot midten av kvartalet. Betydelige nedbørsmengder, og mye vind i løpet av desember, resulterte imidlertid til at prisene falt igjen mot slutten av kvartalet.

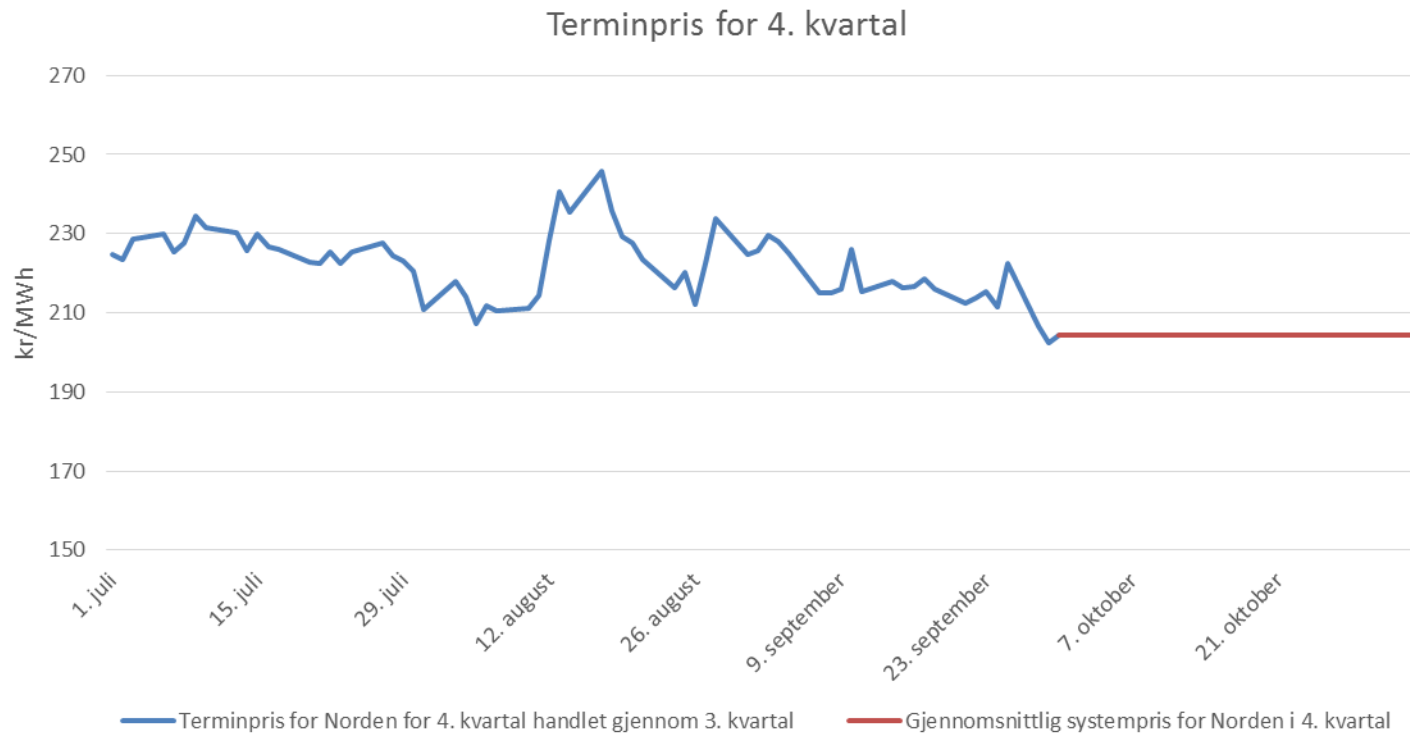
Norske kraftpriser 4. kvartal 2015

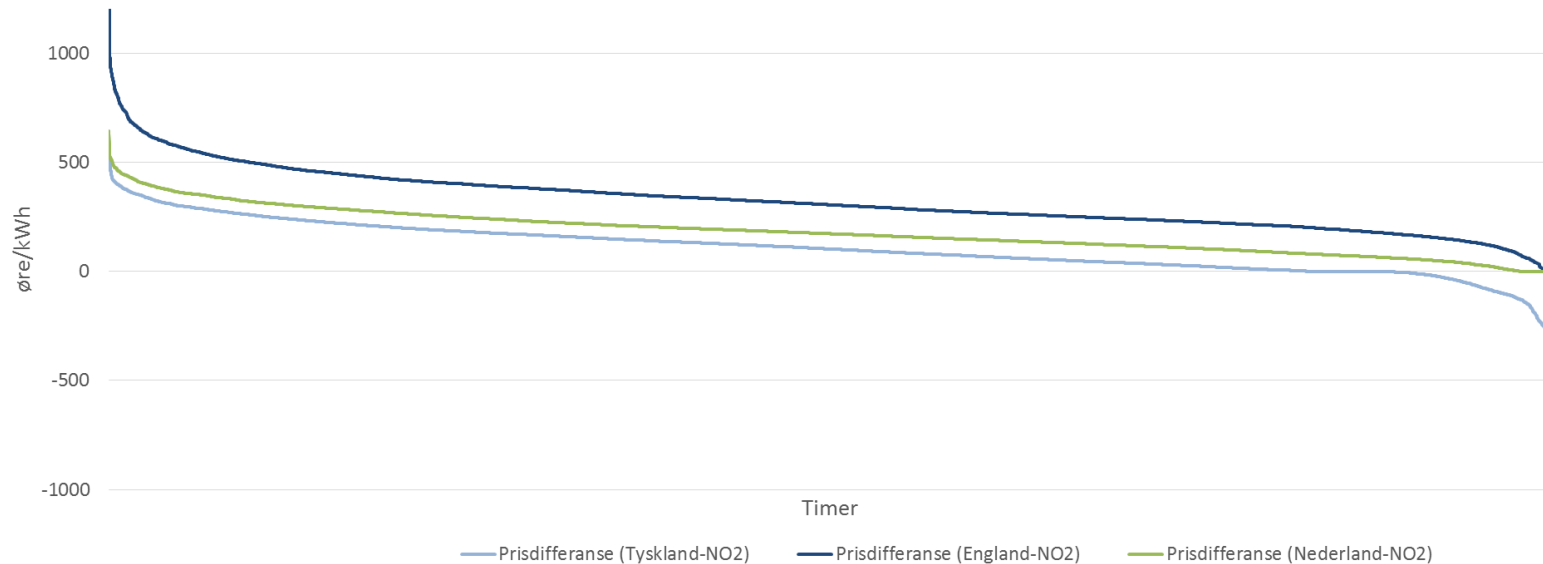
Kilde: Syspower

Figuren viser gjennomsnittspris, minimumspris og maksimumspris i Sørvest-Norge, SE3, Nederland og Tyskland i fjerde kvartal. Som en kan se hadde Norge de jevneste prisene gjennom kvartalet, mens det var en god del mer variasjon i SE3. I slutten av november hadde SE3 en prisspiker på i overkant av 1300 kr/MWh, noe som blant annet skyldtes høyt forbruk kombinert med lav vindkraftproduksjon. Det nederlandske prisnivået ligger over de andre områdene, noe som henger sammen med at det nederlandske produksjonssystemet har et høyt innslag gasskraft. Samtidig ser en også at det er betydelig større prisvariasjoner innenfor døgnet i både Tyskland og Nederland, noe som reflekterer at kraftproduksjonen i disse landene er mindre regulerbar enn den norske.

Figuren viser utviklingen i terminprisen for den nordiske fjerdekvartalskontrakten gjennom tredje kvartal og hva som ble den gjennomsnittlige systemprisen i fjerde kvartal. Siste handelsdag før levering lå fjerdekvartalskontrakten på 204,49 kr/MWh. Systemprisen var på 204,34 kr/MWh. Forventingene ved utgangen av tredje kvartal stemte dermed godt med hva som ble den faktiske prisen.

Varighetskurver for prisdifferanser i 2015

Kilde: Syspower

Varighetskurvene viser prisdifferansen mellom henholdsvis Sørvest-Norge og Nederland, Sørvest-Norge og England, og Sørvest-Norge og Tyskland, for hver time i 2015 sortert fra timen med høyest til lavest prisdifferanse. Som grafen viser hadde England de høyeste prisene blant de fire landene i året som gikk.

Prisen i England var høyere enn den norske i 99,6 prosent av timene i 2015. I likhet med kabelen til Nederland, ville en kabel mellom Norge og England fungert som en ren eksportkanal ut av Sør-Norge, dersom den hadde vært i drift i fjor. De estimerte flaskehalsinntektene på kabelen, forutsatt lik prisdifferanse som i 2015, ville vært på rundt 2 milliarder kroner til hvert av landene. Den tyske prisen var høyere enn den norske i 88,6 prosent av tiden. Prisdifferansen var imidlertid betydelig mindre mot Tyskland enn mot England. Mens den engelske kraftprisen lå over 500 kr/MWh i over 40 prosent av året, lå den tyske og norske prisen over 500 kr/MWh i henholdsvis 3 og 0,2 prosent av timene.

I våte år, som 2015, vil kabler kunne kanalisere ut noe av kraftoverskuddet ut til en bedre pris enn det som er mulig med utvekslingsforbindelsene vi har i dag. Det er forventet at kabelen mot England i hovedsak vil være en eksportkanal, mens kabelen til Tyskland i større grad gi et balansert utvekslingsmønster i et gjennomsnittså.

Sluttbrukerpriser

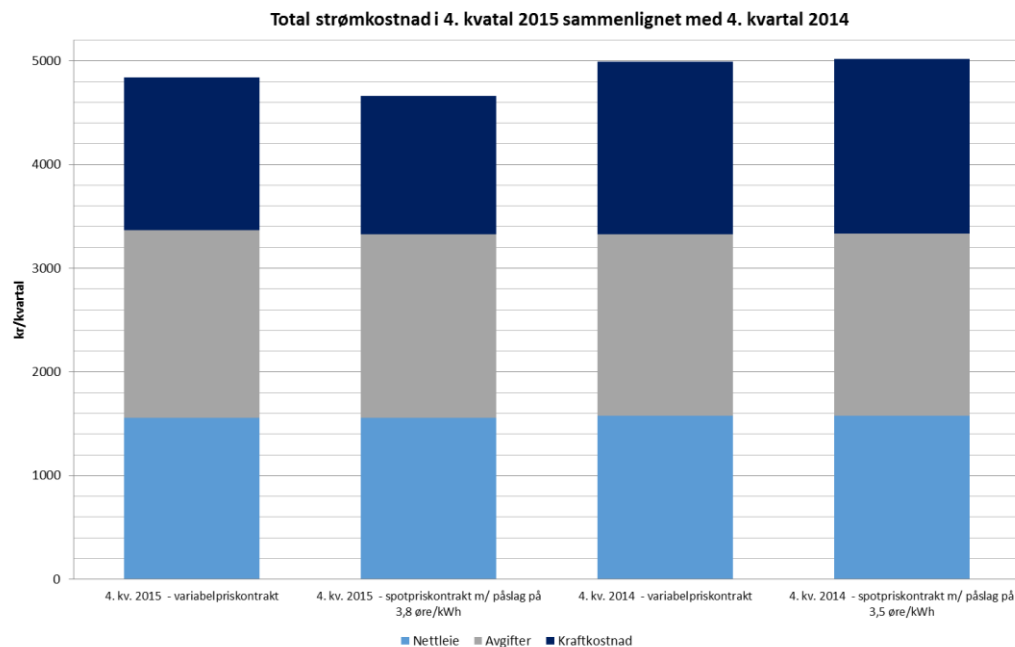
Sluttbrukerpriser i 4. kvartal 2015

I 4. kvartal 2015 betalte en husholdningskunde i Øst-Norge med et årlig forbruk på 20 000 kWh og med variabelpriskontrakt i gjennomsnitt 5 300 kr i totale strømkostnader (inkl. nettleie og avgifter), mens en tilsvarende husholdningskunde med spotpriskontrakt i gjennomsnitt betalte 5 100 kr.

Tabellen viser gjennomsnittlig strømpris for husholdningsmarkedet i 4. kvartal 2015, basert på priser fra Forbrukerrådet og Nord Pool Spot.

For å beregne prisen på spotpriskontraktene har NVE estimert et påslag for 2015 på 3,8 øre/kWh inkl. moms (3,0 ekskl. moms i NO4), som er lagt til månedlig spotpris fra Nord Pool Spot.

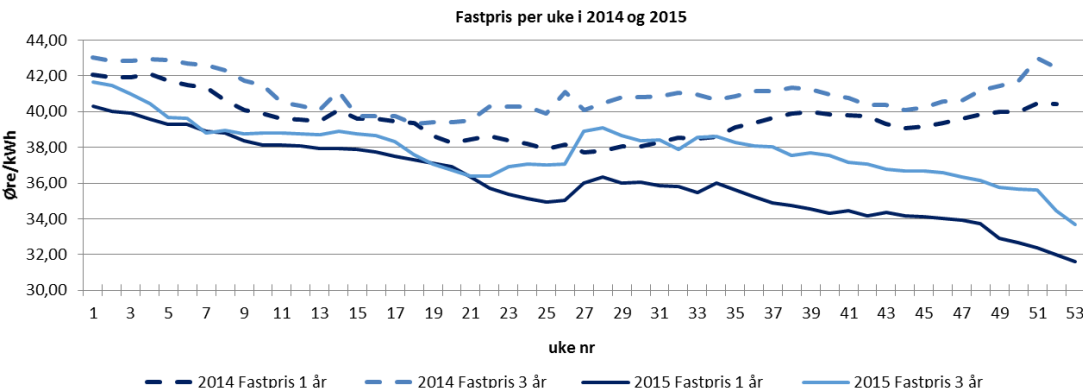
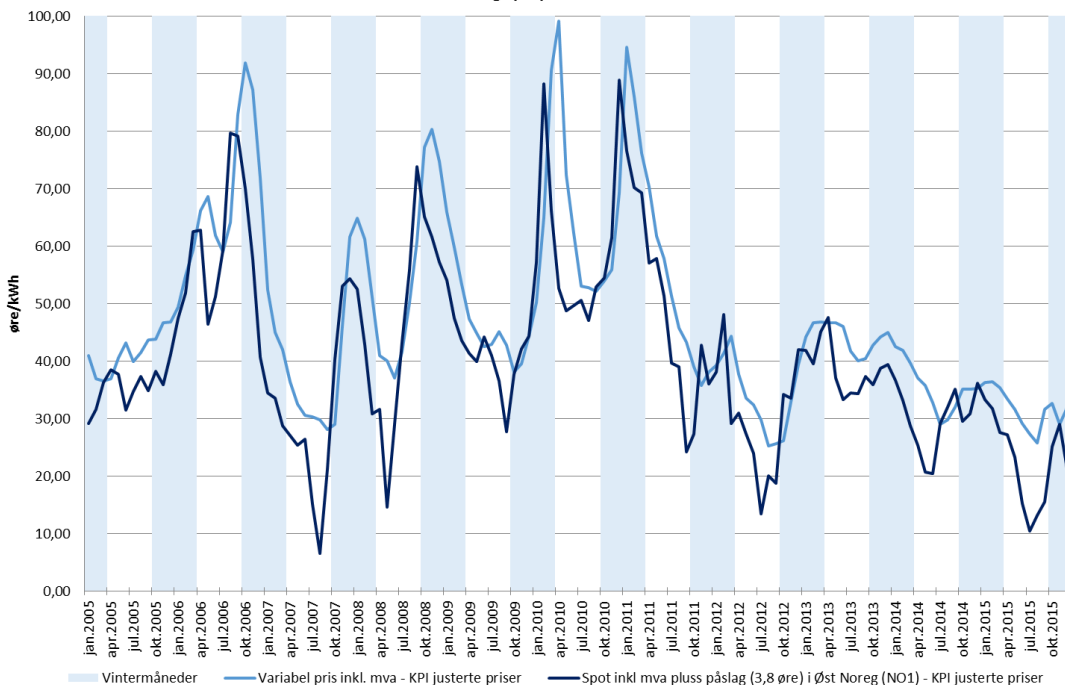
Priser på kontrakter (i øre/kWh)	4. kv. 2015	Endring fra 3. kv. 2015	Endring fra 4. kv. 2014
Spotpriskontrakt i Øst-Norge (NO1)	28,7	12,3	-5,9
Spotpriskontrakt i Sørvest-Norge (NO2)	28,5	12,2	-9,3
Spotpriskontrakt i Midt-Norge (NO3)	29,0	8,6	-8,8
Spotpriskontrakt i Nord-Norge (NO4)	21,8	6,4	-8,5
Spotpriskontrakt i Vest-Norge (NO5)	28,5	12,2	-6,1
Variabelpriskontrakt	31,2	3,3	-3,2
1-årig fastpriskontrakt	33,5	-2,1	-6,3
3-årig fastpriskontrakt	36,2	-2,2	-4,9

Kilde: Nord Pool Spot, Forbrukerrådet, Konkurransetilsynet og NVE

Historisk lav strømkostnad i 2015

Variabel- og spotpris fra 2005 til 2015

Årlig strømkostnad i kr (KPI-justert)

	Variabelpris- kontrakt	Spotpris- kontrakt	Differanse
2005	8 263	7 594	670
2006	13 524	11 965	1 559
2007	8 177	7 039	1 138
2008	11 766	9 716	2 050
2009	9 762	8 948	814
2010	13 015	12 694	322
2011	11 964	10 594	1 370
2012	7 061	6 974	87
2013	8 920	8 459	461
2014	7 322	6 785	538
2015	6 502	5 672	830

Kilde: Nord Pool Spot, Forbrukerrådet, Konkurransetilsynet og NVE

Beregnet strømkostnad var i 2015 lavere enn den har vært de siste ti årene. Tabellen viser årlig strømkostnad (inkl. mva.) for hhv. variabel- og spotpriskontrakter i årene 2005 til 2015 (tallene er KPI-justerte). Nettleie med tilhørende avgifter er ikke inkludert i denne strømkostnaden.

Tabellen viser videre at den årlige strømkostnaden er lavest for spotpriskontrakt. I 2015 var den beregnede forskjellen mellom variabel- og spotpriskontrakter på nærmere 850 kr.

Den øverste figuren viser månedlig variasjon i pris (øre/kWh) for variabel- og spotpriskontrakter fra 2005 til 2015 (KPI-justert). Figuren nedenfor viser ukentlig variasjon i fastpris i øre/kWh (1- og 3-årig) i 2014 og 2015.

Ansvarlige:
Christina Stene Beisland
Henriette Birkelund

